

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 44667-05-13

ניתנה ביום 23 יוני 2013

המבקשת

האגודה לזכויות האזרח

בת-חן שחר
יעל ברום
גבי גלזר

עיריית שדרות

הסתדרות העובדים החדשה

מרכז השלטון המקומי

המשיבים

מיני-רציו:

* ביה"ד קיבל את בקשת האגודה לזכויות האזרח להצטרף כ"ידידת בית המשפט" לבקשת רשות ערעור שהגישו המבקשות על החלטות שדחו את בקשותיהן ביחס לשעון נוכחות ביומטרי שהונהג במקום עבודתן. נפסק כי בהצטרפות האגודה להליך יהיה כדי לתרום משמעותית לסוגיה, כי לא ייגרם נזק למשיבים אם האגודה תצורף, וכי אין בכך כדי לסרב את ההליך.

* בתי-משפט – ידיד בית-המשפט – תנאים

* דיון אזרחי – בעלי-דין – ידיד בית-המשפט

עיריית שדרות (להלן: המשיבה) הנהיגה שעון נוכחות ביומטרי החל מחודש 8/12. המבקשות, המועסקות במשיבה, מסרבות לבצע רישום נוכחות באמצעות השעון הביומטרי ומנהלות רישום ידני. למבקשות לא שולם שכר על בסיס רישום הנוכחות שהן הנהיגו. המבקשות הגישו תביעה לביה"ד האזורי לתשלום שכרן המולן ולמתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבה להתנות את תשלום שכרן בחתימה על שעון הנוכחות הביומטרי ובקשה למתן צו זמני המורה למשיבה לרשום את שעות הנוכחות שלהן ולשלם להן את שכרן לפיו. בקשת המבקשות נדחתה והמבקשות הגישו בקשת רשות ערעור על כך. עסקינן בבקשת האגודה לזכויות האזרח (להלן: האגודה) להצטרף להליך כ"ידידת בית המשפט".

בית הדין הארצי לעבודה (השופטת ר' וירט-ליבנה) קיבל את הבקשה ופסק כי:

המוסד של "ידיד בית משפט" נועד לאפשר למי שאינו צד ישיר לסכסוך להציג בפני בימ"ש אינטרס או מומחיות מיוחדים שהוא מייצג מתוקף תפקידו או עיסוקו, כאשר הדבר רלוונטי ועשוי לתרום תרומה

ממשית להכרעה בסכסוך הספציפי שבפני בימ"ש. לצורך הכרעה בבקשה להצטרף להליך כ"ידיד בית המשפט", יתחשב בימ"ש במכלול השיקולים הנוגעים לעניין, בין היתר, מידת התרומה הפוטנציאלית הגלומה בצירוף המבוקש, אל מול החשש כי צירוף כאמור יפגע ביעילות הדיון, בצדדים ובזכויותיהם. לשם כך, יבחן בימ"ש את מהות הגוף, מומחיותו, ניסיונו והייצוג שהוא מעניק לאינטרס בשמו הוא מבקש להצטרף להליך; סוג ההליך והצדדים לו; מהות הסוגיה העומדת להכרעה ועוד.

בענייננו, לאור מומחיותה וניסיונה של האגודה, הרי שבהצטרפותה להליך יהיה כדי לתרום תרומה בעלת משמעות לסוגיה. זאת, נוכח העובדה כי גוף זה מייצג את האינטרסים הרלוונטיים לענייננו והמהווים אינטרסים ציבוריים חשובים ולאור השלכותיה החשובות של ההכרעה בסוגיה דנן. אף שיקולי מאזן הנוחות נוטים לטובת קבלת הבקשה. לא נמצא כי ייגרם נזק כלשהוא למשיבים ולזכויותיהם הדיוניות אם האגודה תצורף להליך כ"ידיד בית המשפט" ואין בקבלת הבקשה כדי לסבך ולסרבל את ההליך או לפגוע ביעילותו.

החלטה

השופטת ורדה וירט-ליבנה

1. לפניי בקשה של האגודה לזכויות האזרח להצטרף כ"ידידת בית המשפט" להליכים שבפנינו בעניין בר"ע 44667-05-13 שחר ואח' – עיריית שדרות (להלן – **בקשת רשות הערעור**) שהוגשה לבית דין זה ביום 23.5.2013.
2. החל מחודש אוגוסט 2012 הנהיגה עיריית שדרות (להלן – **המשיבה**) שעון נוכחות ביומטרי על בסיס טביעת אצבע, כאשר החל מאותו מועד דיווח הנוכחות של כלל עובדי המשיבה נעשה באמצעות מכשיר זה. המבקשות, המועסקות במשיבה, ביקשו להסדיר רישום נוכחות שונה מההסדר הנהוג במקום עבודתן, ולחייב את המשיבה לשלם להן את שכרן בהתאם לרישום החלופי. המבקשות מסרבות לבצע רישום נוכחות באמצעות השעון הביומטרי והן מנהלות רישום ידני של נוכחות.
3. עד לחודש אפריל 2013 שולמה למבקשות תמורה בגין עבודתן באמצעות קיזוז מזכויותיהן הסוציאליות הצבורות. בפועל, לא שולם למבקשות שכר ממש על בסיס רישום הנוכחות שהן הנהיגו לעצמן.
4. המבקשות הגישו תביעה לבית הדין האזורי במסגרתה עתרו, בין היתר, לתשלום שכרן המולן ולמתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבה להתנות את תשלום שכרן בחתימה על שעון הנוכחות הביומטרי. במקביל, הגישו המבקשות בקשה למתן צו זמני המורה למשיבה לרשום את שעות הנוכחות שלהן באופן ידני או ממוחשב ולשלם להן את שכרן בהתאם לרישום זה.

5. בית הדין האזורי בבאר שבע ([פ"ה 2951-05-13](#), [פ"ה 2978-05-13](#), [פ"ה 2962-05-13](#); [פורסם בנבו] השופט משה טוינה ונציגי הציבור גב' פסה מרקוביץ ומר משה אהרוני, החלטה מיום 9.5.2013) דחה את בקשת המבקשות. בית הדין האזורי ציין כי "סעד זמני מכוון לשמירת הנסיבות הקיימות ערב הגשת הבקשה, במטרה לסכל אפשרות של ניצול לרעה של תקופת הביניים של בירור ההליך בבית הדין, באופן שיכשיל את ההכרעה לטובת המבקש בסיומו" וכי הסעד הזמני המבוקש עניינו סעד כספי גרידא ולפיכך אין הוא בא להגשים את התכלית של מניעת שינוי המציאות.
6. **המבקשות הגישו בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית הדין האזורי** במסגרתה הן טוענות כי משמעות החלטת בית הדין האזורי היא העמדת המבקשות בפני שתי חלופות: השלמה עם הפגיעה בזכות היסוד שלהן לפרטיות ואוטונומיה, ולחלופין, המשך עבודה במשיבה מבלי שישולם להן שכרן.
7. **ביום 28.5.2013 הגישה האגודה לזכויות האזרח בקשה להצטרף להליך שבפנינו כ"ידידת בית המשפט"**. לדבריה, במקרה שלפניו, מתקיימים המבחנים הדרושים לצירופה כ"ידידת בית המשפט". עוד היא טוענת כי היא פועלת מזה שנים, בין היתר, להגנה על הזכות לכבוד והזכות לפרטיות בכלל ובמקום העבודה בפרט. עוד היא טוענת כי להכרעה בתיק שבפנינו עשויות להיות השלכות חשובות וכי צירופו של צד הינו דבר רצוי, זאת במיוחד כאשר מועלית שאלה קונסטיטוציונית חשובה. בנוסף, היא טוענת כי צירופה להליך לא צפוי להכביד על הדיון המשפטי שכן ברצונה להצטרף להליך אך ורק לצורך הגשת חוות דעת מטעמה.
8. **המבקשות, בתגובתן מיום 3.6.2013, הודיעו כי הן תומכות בבקשת האגודה לזכויות האזרח. המשיבה והמשיבים הפורמאליים הותירו את ההחלטה בבקשת האגודה לזכויות האזרח לשיקול דעת בית הדין.**
9. **לאחר שעיינתי בכלל החומר שהובא בפני, בבקשת האגודה לזכויות האזרח ובתגובות הצדדים לבקשה, ולאור תגובות הצדדים, אני מורה על צירוף האגודה לזכויות האזרח כ"ידידת בית המשפט"**.
- המוסד של"ידידת בית משפט" נועד לאפשר למי שאינו צד ישיר לסכסוך להציג בפני בית המשפט אינטרס או מומחיות מיוחדים שהוא מייצג מתוקף תפקידו או עיסוקו, כאשר הדבר רלוונטי ועשוי לתרום תרומה ממשית להכרעה בסכסוך הספציפי שבפני בית המשפט [[ל"ח 7929/96 אחמד קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג' \(1\) 529, 553 \(1999\)](#)];

ע"פ 111/99 ארנולד שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241, 251-252 (2000). לצורך הכרעה בבקשה להצטרף להליך לידיד בית המשפט, יתחשב בית המשפט אליו הוגשה הבקשה במכלול השיקולים הנוגעים לעניין, בין היתר, מידת התרומה הפוטנציאלית הגלומה בצירוף המבוקש, אל מול החשש כי צירוף כאמור יפגע ביעילות הדיון, בצדדים ובזכויותיהם. לשם כך, יבחן בית המשפט את מהות הגוף, מומחיותו, ניסיונו והייצוג שהוא מעניק לאינטרס בשמו הוא מבקש להצטרף להליך; סוג ההליך והצדדים לו; מהות הסוגיה העומדת להכרעה ועוד.

10. בנסיבות שלפנינו, אני סבורה כי לאור מומחיותה וניסיונה של האגודה לזכויות האזרח, הרי שבהצטרפותה להליך יהיה כדי לתרום תרומה בעלת משמעות לסוגיה המתבררת לפנינו. זאת, נוכח העובדה כי גוף זה מייצג את האינטרסים הרלוונטיים לענייננו והמהווים אינטרסים ציבוריים חשובים ולאור השלכותיה החשובות של ההכרעה בסוגיה שלפנינו. כמו כן, אף שיקולי מאזן הנוחות נוטים לטובת קבלת בקשת האגודה לזכויות האזרח: כך, לא מצאתי כי ייגרם נזק כלשהוא למשיבים ולזכויותיהם הדיוניות אם האגודה לזכויות האזרח תצורף להליך כ"ידידת בית המשפט" ואם תונח חוות דעת מטעמה על שולחנו של בית הדין. כמו כן, אני סבורה כי אין בקבלת הבקשה כדי לסבך ולסרב את ההליך או לפגוע ביעילותו.

11. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, בקשת האגודה לזכויות האזרח להצטרף להליך כ"ידידת בית המשפט" מתקבלת.

האגודה לזכויות האזרח תגיש נייר עמדה מטעמה עד ליום 21.7.2013.
לאחר שיוגש נייר העמדה תינתן החלטה בבקשת רשות הערעור.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ג (23 יוני 2013) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

ורדה וירט-ליבנה 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן